

Sygn. akt V U 840/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 r. w Kaliszu

odwołania P. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 sierpnia 2018r. i 26 października 2018 r. Nr (...)

w sprawie P. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o rekompensatę

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 26 października 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje P. K. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach do emerytury poczynając od 01 lipca 2018r,
2. umarza postępowanie w przedmiocie decyzji z 22 sierpnia 2018r.
3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz P. K. kwotę 180zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzja z dnia 26.10.2018r. uchylająca decyzję z dnia 22.08.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał emeryturę P. K. jednocześnie omawiając mu prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych z uwagi na to, że nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach do dnia 31.12.2008r., skoro co do okresu od 1.10.1977r do 31.10.1993r. nie przedłożył świadectwa spełniającego wymogi formalne.

W odwołaniu od tych decyzji P. K. domagał się przyznania rekompensaty za ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

P. K. urodził się w dniu (...)

W dniu 30.07.2018r. wystąpił o emeryturę i prawo do tego świadczenia uzyskał od 1.07.2018r., to jest od miesiąca złożenia wniosku.

Jednocześnie z wnioskiem o emeryturę wystąpił o przyznanie rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący się od 1.08.1968r. do 10.01.1973r. pracował w Warsztacie stolarsko-kołodziejskim C. M. najpierw jako uczeń a od 1.11.1971r. jako stażysta - czeladnik Następnie od 22.01.1973r. do 30.06.1977r. zatrudniony był jako stolarz w (...) w K. W trakcie tego zatrudnienia, w 1973r. zastał powołany do zasadniczej służby wojskowej, a podczas jej odbywania zdobył uprawnienia kierowcy.

W okresie od 1.10.1977r. do 31.10.1993r. odwołujący się zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w K., Oddział w K. z siedzibą w R.. Obecnie jest to Przedsiębiorstwo (...) s.a. w K..

P. K. zatrudniony tam był od początku jako kierowca.

Z pracy został zwolniony z przyczyn ekonomicznych i od 2.11.1993r. do 04.12.1994r. zarejestrowany był jako bezrobotny, a pod 16.12.1995r. podlegał ubezpieczeniu rolniczemu.

W aktach osobowych z przedsiębiorstwa (...) nie wynika jakiego rodzaju pojazdem kierował. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 05.10.1994r. podano jednak, że pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego na stanowisku wymienionym w wykazie A dział VIII pkt 2 (k 8 akt ZUS)

W oparciu o zeznania świadków J. G. i J. Ś. Sąd ustalił, że odwołujący się podczas całego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) z siedzibą w R. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego (...), o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Zakład zajmował się budową i remontami dróg, a w okresie zimowym zapewniał utrzymanie przejezdności na drogach regionu. Na wyposażeniu zakładu były wyłącznie duże samochody ciężarowe oraz pługi, spychacze.

Odwołujący się przewoził (...) materiały jak żwir, piasek, tłuczeń przeznaczone na budowę i remonty dróg, a w okresie zimowym zajmował się odśnieżaniem, prowadząc pług i piaskarkę. Pracował w ten sposób stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Poza godzinami jako kierowca autobusu zakładowego rozwoził pracowników z pracy do domów.

(Dowód- zeznania świadków J. G. od 9 do 12 min nagrania rozprawy z 28.11.2018r. oraz J. Ś. od 16 do 20 min.)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z definicją ustawową z art.2 pkt. 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2017 poz. 664 t. j. ze zm.) rekompensata jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

Przesłanki przedmiotowego świadczenia są sprecyzowane w art. 21, art.22 i art. 23 ust. 2 ustawy pomostowej.

Zgodnie z powołanymi przepisami rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., który ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat do dnia 31 grudnia 2008r. Jednocześnie ust. 2 art. 21 precyzuje przesłankę negatywną, stanowiąc, iż rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Powyższe oznacza, iż dla ustalenia prawa do rekompensaty konieczne jest wykazanie określonego charakteru pracy ubezpieczonego pracownika w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w wymiarze co najmniej 15 lat do dnia 31 grudnia 2008r., przy jednoczesnym braku możliwości uzyskania prawa do emerytury pomostowej

lub prawa emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na skutek zmiany stanu prawnego wprowadzonego ustawą o emeryturach pomostowych. Podnieść należy, iż dla właściwej interpretacji przesłanki negatywnej z art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych istotne znaczenie ma treść art. 2 pkt. 5 powołanej ustawy.

Opierając się na brzmieniu literalnym art. 21 ust. 2 ustawy należałoby uznać, iż każdej osobie, która uzyskała prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS nie przysługuje rekompensata. Natomiast celem wprowadzonej rekompensaty jest zgodnie z art. 2 pkt. 5 ustawy o emeryturach pomostowych zapewnienie pracownikom uzyskania odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którzy nie nabędą prawa do emerytury pomostowej.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy nie uwzględniał roszczenia o rekompensatę tylko z uwagi na braki formalne świadectwa pracy w szczególnych warunkach z Przedsiębiorstwa (...)>

Z zasady okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ale w razie braku możliwości uzyskania dokumentu od zakładu pracy możliwe jest wykazywanie pracy w szczególnych warunkach wszelkimi innymi dowodami. Spór o zakwalifikowanie pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach odbywa się w trybie ustalenia prawa do świadczenia przed sądem w ramach odwołania od decyzji organu rentowego.

Utrwalone jest już w orzecznictwie, że o zakwalifikowaniu pracy na danym stanowisku do pracy w szczególnych warunkach decyduje nie tyle nazwa stanowiska, co rzeczywisty charakter pracy.

Omówiony wyżej materiał dowodowy pozwala w ocenie Sądu na przyjęcie, że odwołujący się do dnia 31.12.2008r. ponad 15 lat pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ujęte jest w dziale VIII pkt. 2 wykazu A stanowiącego załącznik przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zmianami)

Definicję ustawową, „pracy w szczególnych warunkach” zawiera art.32 ust 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z tym przepisem za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia> Praca taka to ta, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Np. praca w natężeniu na hałas ponadnormatywny, praca w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych. Pracę taką pracownik musi wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art.32 w/w ustawy opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu i osoba taka ma prawo do wcześniejszej emerytury niż pozostali ubezpieczeni.

W ocenie Sądu w odniesieniu do kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton nie ma znaczenia jakiego typu materiały przewozili, dla jakiej branży były przeznaczone, bo uciążliwość, trudność pracy wynika z rozmiaru kierowanego pojazdu, a nie z rodzaju przewożonego ładunku. Zdaniem Sądu w stosunku do tych pracowników nie ma zastosowania orzecznictwo odnoszące się do branżowych wykazów. Przyjmując

nawet jednak że ma, to kierowcy przemieszczając się po drogach publicznych i przewożąc ładunki pracowali w szeroko rozumianym transporcie.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że P. K. wykazał ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, nie uzyskał prawa do emerytury wcześniejszej ani pomostowej, zatem nabył prawo do rekompensaty przy przyznanej mu emeryturze od daty nabycia świadczenia czyli od 1.07.2018r.

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt 1 wyroku.

Orzeczenie w pkt 2 wyroku dotyczy uchylonej, wycofanej z obrotu prawnej decyzji z 28.06.2018r. i wynika z treści art. 355§ 1 k.p.c.

Zawarte w pkt 2 wyroku orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego wynika z treści art. 98 k.p.c. i 102 k.p.c. oraz § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.70.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 poz. 1804 ze zm.).

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, skoro odwołujący się w toku procesu był reprezentowany przez radcę prawnego, a strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw, zatem należało zasądzić od organu rentowego koszty zastępstwa procesowego w aktualnej stawce dla spraw o świadczenie z ubezpieczenia społecznego.